

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

STRUČNA SLUŽBA ZA KOORDINACIJU
RADA MJESNIH ZAJEDNICA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SARAJEVO CANTON - MUNICIPALITY OF ILIDŽA
MUNICIPALITY MAYOR

LOCAL COMMUNITIES COORDINATION
DEPARTMENT

3279P
09

Broj: 11-49-1096/16-07
Ilidža, 18.12.2017. godine

18 -12 - 2017

U materijalu za kolegij
i Mjesecu decembru ov.

Ilidža

OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDMET: Informacija, dostavlja se

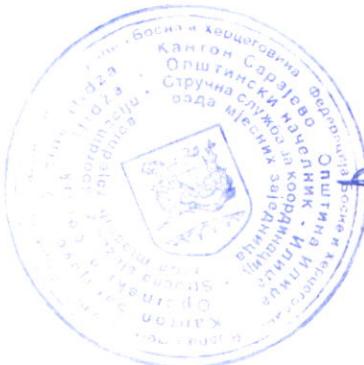
Na osnovu Programa rada Općinskog vijeća Ilidža za 2017. godinu usvojenog na 2. redovnoj sjednici, održanoj dana 28.12.2016. godine, dostavljamo Vam materijal Stručne službe za koordinaciju rada mjesnih zajednica Općine Ilidža, za decembarsku sjednicu Općinskog vijeća za temu:

1. Informacija o problemima pasa latalica na području Općine Ilidža

Navedeni materijal Vam dostavljamo u pisanoj formi i CD elektronskoj verziji.

S poštovanjem!

DOSTAVLJENO:
1x Naslovu
1x a/a

ŠEF STRUČNE SLUŽBE
[Signature]
Enes Čorbo

Butmirská cesta br. 12. Sarajevo, BiH, tel/fax. +387 33 775-654, centrala 775-600
www.opcinailidza.ba, E-mail: koordinacija.mz@opcinailidza.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

STRUČNA SLUŽBA ZA KOORDINACIJU
RADA MJESNIH ZAJEDNICA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SARAJEVO CANTON - MUNICIPALITY OF ILIDŽA
MUNICIPALITY MAYOR

LOCAL COMMUNITIES COORDINATION
DEPARTMENT

Broj: 11-49-1096/16-06
Ilidža, 07.12.2017. godine

OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

PREDMET: Saglasnost, traži se

Na osnovu Programa rada Općinskog vijeća Ilidža za 2017. godinu usvojenog na 2. redovnoj sjednici, održanoj dana 28.12.2016. godine, dostavljamo Vam materijal Stručne službe za koordinaciju rada mjesnih zajednica Općine Ilidža, za decembarsku sjednicu Općinskog vijeća za temu:

1. Informacija o problemima pasa latalica na području Općine Ilidža

Navedeni materijal Vam dostavljamo u pisanoj formi i CD elektronskoj verziji.

S tim u vezi molimo Vas da date Vašu saglasnost o gore navedenom.

S poštovanjem!

DOSTAVLJENO:
1x Naslovu
1x a/a

ŠEF STRUČNE SLUŽBE

Enes Čorbo

Butmirška cesta br. 12. Sarajevo, BiH, tel/fax. +387 33 775-654, centrala 775-600
www.opcinailidza.ba, E-mail: koordinacija.mz@opcinailidza.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

STRUČNA SLUŽBA ZA KOORDINACIJU
RADA MJESNIH ZAJEDNICA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SARAJEVO CANTON - MUNICIPALITY OF ILIDŽA
MUNICIPALITY MAYOR

LOCAL COMMUNITIES COORDINATION
DEPARTMENT

INFORMACIJA O PROBLEMIMA PASA LUTALICA NA PODRUČJU OPĆINE ILIDŽA

Nosilac pripreme materijala:
**Stručna služba za koordinaciju
rada mjesnih zajednica**

Ilidža, decembar 2017 god.

UVOD

U programa rada Općinskog vijeća Ilijadža za 2017. godinu, planirano je razmatranje informacije o problemima pasa latalica na području Općine Ilijadža. Za razliku od ranijih informacija ovog puta želimo da upoznamo Općinsko vijeće detaljnije o problemu pasa latalica, odnosno koji su to zakonski okviri vezani za ovo pitanje, koje su to ranije i trenutne preduzete aktivnosti, koji su to statistički podaci koje smo dobili od relevantnih institucija sa područja Općine Ilijadža i koje bi to mjeru pomogle u suzbijanju ovog problema.

ZAKONSKI OKVIR – zakonski propisi i nadležnosti vezano za ovu oblast

Ne postoji Zakon koji je tačno prepoznaje pse latalice nego je donesen **Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja**, koji je usvojen 31. 03. 2009. godine („SLužbeni glasnik BiH“ broj 25/09), a stupio na snagu 08. 04. 2009. godine, te se istim uređuje odgovornost ljudi za zaštitu i dobrobit životinja u pogledu držanja, smještaja i ishrane, zaštite od mučenja, zaštite životinja u vrijeme ubijanja i klanja, stresa tokom transporta, zaštite divljih životinja, te odnos prema napuštenim životnjama, kućnim ljubimcima i labaratoriskim životnjama, formiranjem etičke komisije i stručnog savjeta, kao i nadzor nad provođenjem ovog zakona i sankcije za prekršioce zakona.

Ovaj Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja je donesen na državnom nivou, dok je Veterinarsko – zdravstvena zaštita životinja u nadležnosti Kantona koji treba da ima svoje Veterinarske stanice, Upravu za inspekcijske poslove pri kojoj radi i Veterinarska inspekcija. Na osnovu Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja doneseni su i podzakonski akti: „Pravilnik o osnivanju i uslovima koje moraju ispunjavati skloništa za životinje“ i „Pravilnik o osnivanju i uslovima koje mora ispunjavati higijenski servisi“. Implementacija Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja i podzakonskih akata još uvijek je teško provodljiva jer se nisu stekli svi potrebni uslovi za njegovu primjenu.

Međutim šta je važno napomenuti iz Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja prema članu 14. je to da se eutanazija može izvršiti samo ako:

- a) se životinja ne može izlječiti, a ostanak u životu će joj uzrokovati nepotrebne bolove i pažnju;
- b) je životinja dostigla visoku starost i otkazuju joj osnovne životne funkcije;
- c) životinja boluje od neizlječive bolesti, posebno one koja može ugroziti ljudi;
- d) je opasna za okolinu;
- e) je životinja u agoniji;

Takođe je važno izdvojiti poglavje IX. ovog Zakona gdje reguliše zaštitu napuštenih i izgubljenih životinja, pa se u članu 27. kaže da je napuštenim i izgubljenim životnjama potrebno osigurati adekvatan smještaj i veterinarsko- zdravstvenu pomoć te se regulišu obaveze lica koje pronađu napuštenu ili izgubljenu životinju.

U dosadašnjem periodu pokretale su se aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja, a koje se odnose na period do kada može zbrinuta životinja biti u azilu do udomljavanja, međutim do izmjena još uvijek nije došlo.

Važno je naglasiti član 28. stav 4. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja gdje se kaže da skloništa za životinje može osnovati fizičko ili pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet.

S tim u vezi može se zaključiti da općina ima mogućnost da osniva skloništa za životinje što automatizmom stvara obavezu da pronalazi rješenja u rješavanju problema napuštenih životinja, a posebno pasa latalice kako bi što kvalitetnije zaštitila svoje građane.

AKTIVNOSTI

U cilju rješavanja problema napuštenih i izgubljenih životinja Vlada Kantona Sarajevo je 27. 12. 2011. godine donijela Zaključak gdje se daje saglasnost na tekst Sporazuma o sufinansiranju iznajmljivanju objekta skloništa za napuštene i izgubljene životinje u Prači. Dana 29. 12. 2011. godine Grad Sarajevo, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, te devet općina u Kantonu Sarajevo potpisali su Sporazum o sufinansiranju iznajmljivanja objekta za napuštene i izgubljene životinje u Prači u Bosansko – Podrinjskom Kantonu Goražde.

Općina Ilijadža kao potpisnica navedenog sporazuma je zaključila Ugovor o iznajmljivanju kompleksa objekta skloništa za napuštene i izgubljene životinje u Bosansko – Podrinjskom Kantonu Goražde sa „MURAI –KOMERC“ d.o.o. Vogošća gdje je ista ispoštovala svoje obaveze za 2012. i 2013. godinu. Međutim općina Ilijadža nije potpisala ponuđeni Ugovor o korištenju usluga higijenskog servisa i skloništa za napuštene životinje u Prači sa „MURAI –KOMERC“ d.o.o. Vogošća jer je prijedlog ugovora bio neprihvatljiv ali je općina Ilijadža uputila prihvatljiv prijedlog Ugovora Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo i „MURAI-KOMERC“-u sa primjedbama na način praćenja realizacije Ugovora i evidencije istog u skladu sa Zakonom, te da se plaćanje vrši prema pruženim uslugama na području Općine Ilijadža do iznosa koji je utvrđen sporazumom. Na dostavljeni prijedlog Ugovora i primjedbi općina Ilijadža nikad nije dobila odgovor, poslije toga općina Ilijadža nije imala saradnje sa azilom u Prači.

U predhodnom periodu Vlada Kantona Sarajevo je pokušavala nizom sastanaka, obilazaka i sl. da prevaziđu nagomilane probleme vezano za pse latalice, ali se sve to završilo samo na pokušajima bez konkretnih rezultata. Tako da je Vlada Kantona Sarajevo 2014. godine donijela Zaključak da se za potrebe hvatanja opasnih, agresivnih i bolesnih pasa aktivira kafilerijska služba-Higijenski servis koja će u saradnji s KJP“Veterinarske stanice“ Sarajevo, Veterinarskim fakultetom i Fondacijom „Dogs-trust“ početi sa aktivnostima vezane za pse latalice. Gore navedeni su 11. 08. 2015. godine počeli sa radom što se pokazalo veoma dobro jer je evidentno da na ulicama Kantona Sarajevo sve manji broj pasa latalica.

Općina Ilijadža je krenula u aktivnost konkretnog rješavanja problema pasa latalica te je sa Zemljoradničkom zadrugom Ilijadža оформила sklonište za napuštene životinje u Gladnom polju i 06. 06. 2012. godine zaključila Ugovor na zbrinjavanju pasa latalica koji je još uvijek aktivan.

Prema sadašnjoj situaciji sklonište za napuštene životinje u Gladnom polju ne može svojim kapacitetom prihvatići sve napuštene životinje ali je također evidentno da je manji broj pasa latalica na ulicama Općine Ilijadža. U više navrata na području Općine Ilijadža je vršena sterilizacija i kastracija pasa latalica od strane KJP „Veterinarska stanica Sarajevo“ gdje su životinje trenutno bile zbrinute, a poslije navedenog ponovo vraćene na ulicu.

Napomena: Općinsko vijeće Ilijadža je na 9. redovnoj sjednici održane 25. 09. 2013. godine, donijelo: **Zaključak** - Općinsko vijeće Ilijadža izražava zabrinutost zbog enormnog povećanja pasa latalica i sve češćih napada na građane Općine Ilijadža i s tim u vezi zahjeva da Vlada KS hitno doneše podzakonski akt kojim će se na jedinstven način u svim općinama KS urediti problematika pasa latalica na području KS.

Dana 04. 10. 2013. godine u Parlamentarnoj skupštini BiH održana je Javna rasprava povodom Inicijative za izmjenu Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja.

Također je Općinsko vijeće Ilijadža na 11. redovnoj sjednici održanoj 28. 11. 2013. godine, donijelo: **Zaključak** - Općinsko vijeće Ilijadža daje podršku poslanici Parlamenta BiH Nermini Zaimović-Uzunović na pokrenutoj Inicijativi za izmjenu Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja

(Službeni glasnik BiH, br. 25/09) i predlaže da se izmjene ovog Zakona hitno stave u parlamentarnu proceduru sa ciljem konačnog rješenja ovog gorućeg problema građana BiH.

STATISTIČKI PODACI

Na osnovu prikupljenih podataka iz institucija koje djeluju na području općine Ilijadža, a susreću se sa problemima pasa latalica, odnosno u direktnom su kontaktu sa građanima Općine Ilijadža prezentujemo Vam slijedeće statističke podatke:

1. UPI ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA „ILIDŽA“

- Broj pasa latalica koji se trenutno nalaze u Prihvatilištu je 81.
- Broj udomljenih pasa latalica po evidenciji UPI ZZ „ILIDŽA“ je 170.
- Broj pasa latalica koje su nevladine organizacije udomile ili na drugi način zbrinule je 266, a za koje UPI ZZ „ILIDŽA“ nema evidenciju.
- Ukupan broj pasa latalica koji je doveden u prihvatilište od njegovog osnivanja pa do danas je 436 pasa latalica, s obzirom da su kapaciteti ograničeni nastoji se da uuki Prihvatilištu kreće maksimalno do 100 pasa latalica.

2. JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO-ILIDŽA

a.) Organizaciona jedinica Ilijadža-Služba porodične medicine

- U periodu od početka 2017. godine u službi porodične medicine sa lokalitetima bilo je 20 evidentiranih pacijenata sa povredom nastalom od ujeda pasa latalica.

b.) Organizaciona jedinica Ilijadža-Školski dispanzer

- U periodu od početka 2017. godine školskom dispanzeru se javilo 5 pacijenata koji su imali povrede nanesene ujedom pasa.

3. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Peta policijska uprava -Policijska stanica Ilijadža

- U periodu od 01. 01. 2017. godine do 21. 08. 2017. godine na području Općine Ilijadža evidentirano je 17 napada pasa latalica.

4. OPĆINA ILIDŽA

a.) Pravobranilaštvo Općine Ilijadža

- Broj tužbi od strane građana prema Općini Ilijadža vezano za napade i ozljede od pasa latalica je 43, od kojih su u 34 predmeta donesene presude koje su ne pravosnažne (uložena žalba) dok je po 9 tužbi prvostepeni postupak u toku.

Napomene radi Općina Ilijadža je solidarni dužnik sa Kantonom Sarajevo u skoro svim navedenim tužbama.

b.) Služba za razvoj, komunalne poslove i puteve Općine Ilijadža

- Uklanjanje i sanitarno zbrinjavanje na zahjev službe za razvoj, komunalne poslove i puteve ili građana provodi R.J.Kafilerija KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo koja također provodi i aktivnosti hvatanja pasa latalica, te na osnovu informacija predstavnika navedenog preduzeća uvačeno je 115 pasa latalica koji su predati veterinarskoj stanici na nadležno postupanje i daljnji tretman.

PROGRAM MJERA

Da bi što kvalitetnije rješili problem pasa latalica sa područja Općine Ilijadža i šire predlažemo mјere koje bi se trebale preduzeti, a one bi se trebale kretati u nekoliko pravaca:

- potrebno je napraviti bazu podataka o svim vlasnicima životinja na području općine Ilijadža
- izvršiti mikročipiranje svih vlasničkih pasa (član. 8. stav. 1. i 2. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja)

- propisati rigorozne kazne za vlasnike koji svoje ljubimce ostave na ulici (član. 41. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja)

Baza podataka bi bila vođena u Uredu za veterinarstvo ili vetrinarskoj organizaciji BiH koju odedi Ured, mikročipiranje pasa bi se obavljalo u nadležnim veterinarskim ustanovama dok bi nadzor nad provođenjem ovih mjeru provodila nadležna veterinarska inspekcija koja bi predhodno uputila poziv vlasnicima životinja koji nisu izvršili mikročipiranje da to izvrše do određenog roka.

Slijedeće mjere tiču se postojećih azila odnosno skloništa za napuštene životinje:

- U azilima bi trebalo izvršiti pregled zdravstvenog stanja kliničkim i specijalističkim pregledima da bi se eventualno utvrdile zarazne (zoonoze) i neizlječive bolesti pasa koje bi trebalo eutanazirati na human način (član. 14. stav. c.d.e. i član 15. stav 1. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja)
- Pojačati kampanju za udomljavanje životinja kroz sredstva informisanja i NVO-e
- Predložiti amandmane na postojeći Zakon o dobrobiti i zaštiti životinja
- Eventualno građevinski proširiti kapacitet azila u slučaju potrebe

Ove mjere bi trebali provoditi udruženo sa Veterinarskim stanicama na području Kantona Sarajevo i kafilerijom te bi na ovaj način smanjili njihovu populaciju. Osim toga uklanjanjem jako agresivnih pasa sa ulica bi se reduciralo ili potpuno onemogućio napad pasa na stanovnike čime bi se promjenila i svijest ljudi o ostalim napuštenim, sada zdravim i sterilisanim psima koji bi se nakon ovih mjeru našli na ulicama jer bi se ovi psi već prilagodili na ovakve uslove življjenja i nebi predstavljali opasnost za stanovnike ni agresivnošću ni zdravstvenim stanjem čime bi se stvorilo sigurno okruženje i interakcija između ljudi i napuštenih pasa. Također bi se istovremeno trebalo u svim edukativnim ustanovama (vrtići, osnovne i srednje škole) od strane NVO-a i ljubitelja životinja provoditi edukativne kampanje kojim bi se promovisalo odgovorno vlasništvo i human odnos prema životnjama.

S poštovanjem!

DOSTAVLJENO:

1x Naslovu
1x a/a

ŠEF STRUČNE SLUŽBE

Enes Čorbo